

25 jaar eenwording: Maizière minister-president DDR

Serie 'Van de val van de Muur naar eenwording'

[Achtergrond](#) - 10 april 2015

Op 12 april 1990, zondag 25 jaar geleden, werd Lothar de Maizière tot zijn eigen verbijstering de eerste vrij gekozen minister-president van de DDR. En de laatste. Onder zijn premierschap werd de eenwording besloten. Nog geen half jaar later bestond de DDR niet meer.

Lothar de Maizière was nog vrij onbekend toen hij in het voorjaar van 1990 lijsttrekker werd van de Allianz für Deutschland. Dit door de West-Duitse CDU gesteunde samenwerkingsverband van Oost-Duitse partijen won de eerste en enige vrije verkiezingen van de DDR op 18 maart glansrijk. Dat maakte De Maizière ineens tot de kandidaat voor het minister-presidentschap van de DDR.

Tot zijn eigen verbijstering, schrijft Der Spiegel in 2014. Hij wilde dat helemaal niet. De peilingen hadden voorspeld dat de Oost-Duitse SPD de verkiezingen zou winnen, maar de Allianz für Deutschland haalde 48 procent van de stemmen. De Maizière werd op de verkiezingsavond door “jubelende partijvrienden en journalisten” zo in het nauw gebracht, aldus Der Spiegel, dat hij een instorting nabij was en medische hulp nodig had voor een bebloed scheenbeen.

Tijdljn Duitse eenwording

[Van de val van de Muur tot de eenwording](#)

De Maizière (1940) was in de jaren zestig tien jaar lang professioneel violist geweest. Toen hij door een zenuwaandoening in zijn arm niet meer kon spelen, studeerde hij rechten en werd hij advocaat. Hij was al sinds eind jaren vijftig lid van de Oost-Duitse CDU, een van de zogenoemde *Blockparteien* die ondergeschikt waren aan de SED, de communistische partij die de macht had in de DDR.

Stasi-spionage

De Maizière stamt uit een politiek actieve familie. De banden met Angela Merkel en haar familie waren en zijn nauw. Merkel begon haar politieke loopbaan in 1990 als woordvoerder van De Maizière. Lothars vader Clemens was een belangrijk persoon in de kerkelijke wereld van de DDR en had veel contact met Merkels vader, theoloog Horst Kasner. Clemens de Maizière was een Stasi-informant. Hij

werd door de Oost-Duitse veiligheidsdienst onder meer ingezet om de leiding van de West-Duitse evangelische kerk te bespioneren, schrijft journalist Wierd Duk in zijn boek 'Angela Merkel. Koningin van Europa'.

Lothars vader Clemens leverde de Stasi ook informatie over zijn West-Duitse familie

Clemens, "een scrupuleuze oud-nazi", zoals Duk hem noemt, leverde de Stasi ook informatie over zijn West-Duitse familie, zoals over zijn jongere broer Ulrich. Die was officier geweest in Hitlers Wehrmacht en bracht het na de oorlog in West-Duitsland tot chef defensiestaf, de hoogste militair van de Bundeswehr. Ulrichs zoon Thomas de Maizière, de neef dus van Lothar, is de huidige minister van Binnenlandse Zaken en een vertrouweling van Merkel.

'Welstand voor iedereen'

Tijdens de politieke omwenteling in 1989 werd Lothar de Maizière voorzitter van de Ost-CDU. Al kort na de val van de Muur besloot de Runder Tisch, een overlegorgaan van de DDR-regering en verschillende oppositiegroepen, dat er verkiezingen moesten komen. Op instigatie van de West-Duitse kanselier Kohl ging de Ost-CDU daarvoor een samenwerkingsverband aan met de oppositiegroepen Demokratischer Aufbruch (DA) en de Deutsche Soziale Union (DSU). Kohl zag de Oost-Duitse CDU door het verleden met de SED eigenlijk niet zo zitten en ook van De Maizière had hij geen al te hoge pet op. Maar hij kon niet om de partij heen.

Kohl had van De Maizière geen al te hoge pet op

De Maizière en zijn Allianz für Deutschland pleitten, gesteund door Kohl en andere West-Duitse CDU-prominenten, voor een snelle eenwording met verkiezingslogos als 'Welstand voor iedereen' en 'We zijn één volk'. Dit in tegenstelling tot de SPD, die sceptisch was over een eenwording. Die scepsis werd door de kiezer afgestraft. De meeste Oost-Duitsers wilden eenheid en welstand.

Op 12 april 1990 werd De Maizière in de nieuw gekozen Volkskammer beëdigd tot minister-president. Hij ging een coalitie aan met de SPD, mede omdat hij een tweederde meerderheid in het parlement nodig had voor een Duitse eenwording. Dat besluit nam de Volkskammer op 23 augustus.

IM Czerni

Minder dan zes maanden na zijn beëdiging als minister-president werd de DDR op 3 oktober 1990 opgeheven. De Maizière werd net als vier andere DDR-politici *Minister für besondere Aufgaben* in de Bondsregering, tot de

Bondsdagverkiezingen in december. Hij was tot het najaar van 1991 namens de CDU lid van de Bondsdag en vice-voorzitter van de partij. Toen bleek dat hij als Inoffizieller Mitarbeiter (IM) 'Czerni' met de Oost-Duitse geheime dienst Stasi had samengewerkt, legde hij zijn politieke functies neer.

De Maizière is nog steeds actief als advocaat en vervult veel voorzittersfuncties. Een daarvan is zijn voorzitterschap van de Petersburger Dialog, een jaarlijkse Duits-Russische discussieronde voor non-gouvernementele organisaties. Daarmee kwam hij in oktober 2014 nog in het nieuws, toen de laatste Petersburger Dialog door de Oekraïne-crisis moest worden afgezegd.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:

<https://duitslandinstituut.nl/artikel/11215/25-jaar-eeuwording-maiziere-minister-president-ddr>